

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA MAĦRUĠA MILL-PARROĊÇA TA' SAN ĠORĠ — GĦAWDEX

Lulju - Awissu 1988

Nru 43

Il-Kelma ta' l-Arcipriet

Qaddis Kbir b'messaġġ għad-Dinja ta' llum

Lulju jgħiblna miegħu l-festa tal-Qaddis Patrun tagħna San Ġorġ. Festa kbira għal Qaddis Kbir!

Jena persważ li koll kemm aħna nirsistu u nithabtu sabieq il-festa li nagħmlu lil San Ġorġ tkun tixraq lil dan il-Megalomartri, li ċarċar demmu għall-fidi tiegħu fi Kristu. Il-Bażilika tagħna bl-armar sabiħ tagħha, il-funzjonijet li jsiru bl-akbar solennità u serjetà; it-tiżjin tat-toroq; il-marcé tal-Banda La Stella, huma xi ftit mill-ingredjenti li jsawwru l-festa popolari ta' Ġorġi tagħna.

Iżda hażin għalina Jekk nieqfu hawn! Il-Festa tiġi u tmur; l-importanti hu x'effett thalli warajha l-festa gewwa fina!

Fil-festa ta' San Ġorġ, iktar minn jiem oħra aħna jkollna iktar ċans li nisimghu dwaru: nifhmu aħjar x'wettaq f'haġtu biex wara li hu ta' Kristu: u jeħtieġ li fuq l-eżempju tiegħu aħna ukoll nuru b'egħmilna li aħna ta' Kristu.

U x'taġhlina jaġħitna San Ġorġ?

San Ġorġ ifakkarna fit-tagħlim tal-Imghallem Ġesù:

"Min irid jimxi warajja, jicħad lilu nnfsu, jerfa' salibu kuljum u jimxi warajja!"

San Ġorġ ċafad lilu nnfsu:

- ma halliex l-unuri jaġħmlu bih;
- qassam it-teżori tal-familja u tahom lill-fokra;
- ta l-helsien lill-ilsiera li kienu jaqdu f'daru;
- ma qağħadx ikejjel x'ser jitlef jekk joħroġ jiddefendi lill-insara;

San Ġorġ refa' salibu:

- sofru kull xorta ta' martirju
- bata l-insulti ta' Deoklezjanu
- tnikket meta ra l-insara jiġu immaltrattati
- tniehe' meta ra l-oġju li kien jeżisti kontra l-Knisja ta' Kris: u.

San Ġorġ mexa wara Kristu:

- ra fiH id-DAWL u mexa fid-Dawl;
- ra fiH il-HAJJA u għix fiH;
- ra fiH it-TRIQ u mexa biH;
- ra fiH il-VERITÀ u staghna biH.

SAN ĠORĠ - L-ewwel statwa titolari f'Għawdex, xogħol f-injam ta' Paulu Azopardi, 1839.

Dan hu li jrid minn San Ġorġ: nimitawh f'haġitna, billi:

- niċċdu lilna nfusna, billi nagħrafu x-xejn tagħna u nammettu li aħna niddependu minn Alla u Alla biss.
- Nerfghu salibna kuljum: mhux qed jistenna martirju minna, iżda li naċċettaw is-slaħ li jogaħbu jibgħhatilna fil-hajja tagħna;
- Nimxu wara Ġesù billi naċċettawh bħala il-Leader tagħna, li jaf it-triq li minnha għandna nghaddu.

Dan hu l-augurju li nixtieq nagħmilkom ilum: nixteqilkom il-koll il-festa t-tajba, u j'Alla l-festa ta' din is-sena tgħinna nimitaw iktar lil Ġorġi tagħna.

L-Arcipriet

"IL-BELT VICTORIA"

Revista ta' kull xahreg

Ufficiju Editorjali: **Centru Parrokkjali San Ġorġ,
Triq Karità — Victoria, Għawdex.**
Tel: 556377

Membri Ġodda fil-Komunità Parrokkjali:

14.5.88:

MICHAEL, iben George Vella u Josephine neè Buttigieg

15.5.88:

ELENA, bint George Agius u Maria Dolores neè Bajada

16.5.88:

JOSEPH-PAUL, iben John Gunn u Deborah neè Brown

28.5.88:

JASON, iben Mario Buhagiar u Frances neè Spiteri

12.6.88:

ANTHONY-MARIO, iben Anthony Grech u Paula neè Saliba.

19.6.88

STEPHANIA, bint Joseph Rapa u Josephine neè Cefai

Marru jiltaqgħu mal-Hallieq:

21.5.88: Rosaria Caruana

26.5.88: Anton Vassallo

Ingħaqdu fis-Sagrament taż-Żwieġ:

21.5.88: Joseph Saliba u Elizabeth Apap

28.5.88: Noel Attard u Silvana Camilleri

18.6.88: Gregory Formosa (Kercem) u Georgina Cefai.

25.6.88: Joseph Xuereb u Anna Maria Spiteri

Donazzjonijiet għar-RIVISTA:

Mr & Mrs Sam Galea 30 US

Kan. Sav. Calleja: Lm1

Joseph Pace (Hamrun): Lm5

Maria Vassallo: Lm2

Anton Ellis: Lm2

HINJIET TAL-QUDDIES FIL-GHAXXA**HDUD U FESTI:** 5.00 p.m.**MATUL IL-GIMGĦA:** 5.30 p.m., 7.00 p.m.**Żjara tal-KARD. OTUNGA
lill-Bażilika Tagħna**

L-Eminenza Tiegħu l-Kardinal Maurice Otunga, Arcisqof ta' Nairobi fil-Kenja għamel żjara lill-Bażilika tagħna nhar it-Tnejn 27 ta' Ġunju 1988. Huwa għe miqgħ minn Mons Arcipriet S. Borg u membri oħra tal-Kapitlu u Kleru. Il-Kardinal Otunga, li deher imsaħħar bil-għmiel tal-Knisja tagħna għamel kelmtejn lill-folla li ngabret biex tagħtih merħba. Il-Kardinal Otunga kien qiegħed Għawdex biex jieħu sehem fil-festi trċentinarji tal-parroċċa tan-Nadur.

Editorjal:**IL-FESTA**

Il-granet għaddew. Ix-xhur tgħerrbu. Il-festa tagħna ta' San Ġorġ reġġet waslet. Lulju iġibilna miegħu granet ta' ferħ u briju li llum saru jissru l-festa popolari ta' San Ġorġ ċelebrata b'sollennità fil-parroċċa tagħna, fil-belt Victoria.

Il-qofol tal-festa huwa bla dubju ta' xejn il-funzjonijiet u ċelebrazzjonijiet li jsiru fil-Bażilika tagħna. Mijiet ta' parruċċani joħonqu matul il-granet tal-festa l-Bażilika tagħna u jassistu għal funzjonijiet kollha. Maġna jieħdu sehem f'attivitajiet oħra ta' natura spiritwali jew fil-anthropika u jgħinu kemm jistgħu. Iżda dejjem jibqa' dawk il-ftit li għandhom ma jistgħux jifhem u l-festa ma tiġix biss biex inżanznu xi libsa, nagħmlu ikla tajba, nixorbu xarba birra, imma biex bħala nsara nissaħħu fil-fidi tagħna bħal San Ġorġ li carċar demmu bla biża' biex ma' jitlejx il-glorja eterna.

Issa niġu għal affarijiet oħra, li għalkemm ma humiex ta' importanza daqs il-punt li semmejna, jiffurmaw parti mit-tradizzjonijiet tal-festi tagħna. Il-Banda La Stella, li f'idejha huma fdati l-festi esterni tagħmiel kull ma tista' biex dawn ukoll jirnexxu. Il-ħidma f'dan il-qasam tidda kmieni u titlob saġrificji kbar. Tajjeb għalhekk li l-parruċċani kollha japprezzaw dan ix-xogħol disinteressat tal-Kumitat tal-Banda La Stella u jgħinu jekk jkunu jistgħu billi joffru l-għajnuna tagħhom jew inkella billi jkunu ġenerużi fil-għabra li ssir għal dan l-iskop.

Il-festa ta' San Ġorġ minn dejjem kienet waħda li tigdeb eluf ta' nies u daż-żmien ikollna fostna wkoll mijiet ta' barranin li jkunu hawn għal-btala. Dawn jieħdu gost iġawdu magħna, jaraw it-tradizzjonijiet popolari tal-festi maltin, iżda jixraq li lkoll kemm aħna ngħibu ruħna ta' nsara mhux biss mill-bieb tal-knisja l'għewwa, imma wkoll waqt iċ-ċelebrazzjonijiet esterni speċjalment f'ċerti marċijiet tal-festa.

Għalhekk inheggu lil kulhadd biex waqt li nagħtu s-sehem tagħna għa-suċċess tal-festa niċċelebrawha kif jixraq lill-poplu ċivilizzat u nisrani biex b'hekk inkunu ta' eżempju għal kulhadd.

NIFIRHU...

li EMANUEL BUTTIGIEG, seminarista mill-Parroċċa tagħna li nhar is-Sibt, 25 ta' Ġunju 1988 irċieva d-DJAKONAT minn idejn l-Ecc. Tiegħu Mons. Nikol Cauchi, Isqof t'Għawdex.

SAN ĠORĠ UL-MARTIRJU

Punti mill-Omelija li I.E.T. Mons. Nikol Cauchi, I-Isqof t'Ghawdex u Dekan tal-Kapitlu Ġorġjan għamel fil-Bażilika ta' San Ġorġ waqt Pontifikal Solenni li sar fit-23 t'April 1988.

Ma nistgħux nifirdu lil San Ġorġ mill-martirju: mali ssemmi l-isem tal-Patron tagħna, dlonk jiffaċċa quddiem għajnejk il-Martiri li huwa sofra.

Il-Martirju huwa xhieda ewlenija tal-FIDI u tal-KARITÀ

Mill-Martirju ukoll hija ġejja l-GLORJA u l-QIMA mill-Insara ta' kull żmien ta' kull nazzjon.

X'Inhu l-martirju?

Jekk wieħed jipprova jwieġeb din il-mistoqsija b'il-psikologija, jew inkella bix-xjenzi moderni, jibqa' biex ma jifhem assolutament xejn.

L-ebda liġi psikoloġika ma tasal biex tfisser, kif il-MARTRI jibqgħu daqshekk sodi quddiem il-martirju li jgarrbu.

• Jekk irridu nifhmu x'inhu l-martirju, irridu nistudjawn fid-dawl tal-fidi.

Tagħlim ta' San Tumas fuq il-martri

San Tumas d'Aquino jgħid li:

"Il-Martri resaq għall-mewt

- b'Lehen Hieles

- b'Ruh Safja

- bil-Qawwa t'Alla.

Lehen Hieles: Bħala ulied Alla aġina ġejna mehlusa minn Kristu: u San Ġorġ eżerċita l-qdusija ta' wlied Alla. Quddiem it-tirann San Ġorġ iddefenda d-drittijiet ta' Alla.

Ruh Safja: San Ġorġ għaraf is-sbhija tal-ħwejġ ta' Alla għax kellu ruh safja. Il-martirju jfisser innoċenza. Innoċenza li wasslitu jirreżisti kontra l-ħażen.

Qawwa t'Alla: San Ġorġ għex dejjem imsaħħa b'din il-qawwa ta' Alla. U din il-qawwa libbsitu b'kuraġġ u saħħa biex ikun jista' jirċievi l-martirju u jaffronta il-mewt.

• Barra minn hekk din l-istess qawwa t'Alla li assistietu waqt il-martirju u l-mewt, baqgħet miegħu anke wara mewtu biex timliħ bil-glorja u tagħmlu meqjum u maħjub minn popli sħaħ imxerdda mal-erbat irjieħ tad-dinja.

Detall minn wieħed mill-kuadri laterali fil-Kor tal-Bażilika tagħna, xogħol il-magħruf pittur Francesco Zahra.

Maħtur Kavallier ta' l-Ordni tas-Sepulkru Mqaddes

Fis-26 ta' Marzu li għadda fil-Katidral ta' Ġibiltà, il-Kan. On. Dun Koronat Grima ġie maħtur Kavallier ta' l-Ordni tas-Sepulkru Mqaddes ta' Gerusalem. Iċ-Ċerimonja kienet immexxija mill-Isqof ta' Ġibiltà, Mons Devlin. Għal din l-okkażżjoni attendew bosta Kavallieri u Dami Spanjoli u Nglizi membri ta' din l-istess Ordni. Lill-Kan. On. Dun Koronat Grima fil-waqt li nifirhulu nawgurawlu hidma ta' fejda fost il-poplu ta' Ġibiltà fejn iku jaħdem għal dawn l-aħħar tnax-il sena u preżentement huwa wkoll kappillan tal-Parroċċa ta' San Guzepp f'dik id-Djoċesi.

Il-Hadd, 10 ta' Lulju:

Fil-10.00 a.m.: Mons. Arcipriet Salv Borg imexxi konċelebrazzjoni flimkien mal-Kapitlu u l-Kleru b'ħala ftuħ uffieċjali tal-festi. Mistiedna speċjali jkunu l-emigranti Ġorġjani li jkunu ġew fostna għall-festa, kif ukoll l-qraba tagħhom. Jingħata messaġġ ta' tifkira sabiex jintbagħat lill-emigranti kollha.

Jieħu sehem il-Kor "Chorus Urbanus".

It-Tnejn, 11 ta' Lulju:

Fis-7.00 p.m.: Konċelebrazzjoni mmexxija mill-W. Rev. Dun Manwel Curmi, Direttur tal-Uffieċċju Promozzjoni Umana fil-Kurja t'Għawdex. Fit-tmiem tal-Quddiesa l-parroċċa toffri dak kollu li jkun inġabar fil-Kampanja ta' Ġenerożità b'risq l-Istituti t'Għawdex.

It-Tlieta, 12 ta' Lulju:

Fis-6.15 p.m.: Laqgħa għaž-Żgħažgħ, li fiha Fr. Charles Fenech O.P. imexxi talb u quddiesa u jagħti il-messaġġ tiegħu liż-żgħažgħ kollha.

Fis-7.30 p.m.: Hruġ min-niċċa ta' l-Istatwa ta' San Ġorġ, kapolavur fl-injam u l-ewwel statwa titolari f'Għawdex.

L-Erbgħa, 13 ta' Lulju:

Fil-4.30 p.m.: Quddiesa għall-Anzjani u l-morda tal-parroċċa. Jiġi amministrat is-Sagrament tal-Griżma tal-Morda u tingħata tifkira lil daww prezenti. Imexxi din l-funzjoni Mons. Lawrence Gatt, Direttur tad-Dar tal-Providenza (Siġġiewi).

Fis-6.30 p.m.: Għasar bil-Kant Polifoniku u Priedka mill-W.Rev. Dun Effie Masini Lic.Sc.Soc., Direttur tal-Vokazzjonijiet fil-parroċċa.

Wara l-Priedka: Innu, Antifona, u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

Fid-9.30 p.m.: Dimostrazzjoni bl-Istatwa ta' San Ġorġ fuq iż-żiemel, xogħol ta' Chev. Alfred Camilleri Cauchi. Tieħu sehem il-Banda La Stella. Fi Triq ir-Repubblika logħob tan-Nar maħdum mill-aħwa Farrugia.

Il-Hamis, 14 ta' Lulju:

Fit-8.15 a.m.: Konċelebrazzjoni b'suffraġju tal-membri tal-komunità Parrokkjali li mietu matul din is-sena, mill-aħħar Festa ta' San Ġorġ l'hawn.

Fil-5.00 p.m.: Quddiesa mill-E.T. Mons. Isqof Nikol Cauchi għat-Tfal kollha tal-Parroċċa. Jiġu amministrati, s-Sagramenti ta' l-Ewwel Tqarbina u l-Griżma lill-ulied ta' emigranti li jkunu fostna għall-festa. Issir il-Premjazzjoni għall-aħjar Tifel u Tifla taċ-Ċentri kollha taċ-Duttrina tal-Parroċċa. It-tfal jingħataw tifkira ta' l-okkazzjoni.

Fis-6.30 p.m.: Għasar Kantat u kollox bħal jum ta' qabel.

Programm ta
li ser jiġu lċelebro
f'għie

SAN ĠORĠ M

Patrun t'G
10 - 17 ta' L

Fid-9.30 p.m.: Marċ brijuz mill-Banda La Stella mat-Toroq Ewlenin tal-Parroċċa.

Il-Ġimgħa, 15 ta' Lulju:

Fit-8.15 a.m.: Konċelebrazzjoni għall-benefatturi ħajjin u mejtin tal-Bażilika tagħna.

Fis-6.00 p.m.: Għasar Kantat u kollox bħal jum ta' qabel.

Fid-9.30 p.m.: Dimostrazzjoni bl-Istatwa ta' San Ġorġ, kapolavur ta' Vincenzo Cremona u l-ewwel statwa titolari tal-festi esterni ġewwa Għawdex. Tieħdu sehem il-Banda La Stella li f'din l-okkazzjoni żżanzan sett ġdid ta' marċi brijuzi. Fi Triq ir-Repubblika logħob kbir tan-Nar maħdum mill-aħwa Farrugia.

Is-Sibt, 16 ta' Lulju:

Fit-8.15 a.m.: Konċelebrazzjoni għas-Saċerdoti Mejtin tal-Parroċċa tagħna u Kant tat-Te Deum bħala eghluq tat-Tridu.

Fid-9.30 a.m.: Marċ Brijuz minn Pjazza San Ġorġ sal-Każin.

Fil-11.00 a.m.: Riċeviment fil-Każin ad unur ta' l-E.T. Mons. Isqof N. Cauchi u l-Kapitlu Ġorġjan.

Fil-5.30 p.m.: Quddiesa letta bl-Omelija li tissodisfa l-obbligu tas-smieġ tal-quddies tal-Hadd.

Fis-6.00 p.m.: Marċ mill-Banda La Stella mill-Każin sa' Pjazza San Ġorġm biex tilqa' il-wasla tal-E.T. Mons. Isqof Djoċesan, Dekan tal-Kapitlu Ġorġjan.

Fis-6.30 p.m.: Transulazzjoni Solenni u Għasar Pontifikali mmexxi mill-E.T. Mons. Isqof flimkien mal-Kapitlu. Celebrazzjoni Ewkaristika.

Festi Solenni ti fil-Belt Victoria

EGALOMARTRI

Għawdex
Lulju 1988

Fit-8.00 p.m.: Programm Mużikali fi Pjazza San Gorg' mill-Filar. King's Own tal-Belt Valletta, Jidderiegi Mro. Carmelo Caruana.

Fit-9.30 p.m.: Esekuzzjoni mill-Banda La Stella fi Pjazza San Gorg' ta' l-Innu mMortali "A San Giorgio Martire", versi ta' Prof.L. Billion, mużika ta' Mro. G. Giardini Vella. Jieħdu sehem Baritonu, Tenur u l-Kor tas-Socjetà. Jidderiegi Mro. Joseph Vella B.Mus. (Dunelm) F.L.C.M. Dritt wara Març uniku għall-gżejjer Maltin, bis-sehem taż-żewġ baned cittadini: King's Own u La Stella, li matulu jdoqqu març brijuži bħala Massed Band. Fit-tmiem tal-març jinħaraq Logħob Kbir tan-Nar fi Pjazza Savina, xogħol ta' l-aħwa Farrugia.

Il-Hadd, 17 ta' Lulju: JUM IL-FESTA

Fit-8.00 a.m.: Març mill-Banda Filar. King's Own.

Fit-8.15 a.m.: Wasla tal-E.T. Mons. Isqof Nikol Cauchi u Kant tat-Terza.

Fit-8.30 a.m. Konċelebrazzjoni Pontifikali Solenni mmexxija mill-E.T. Mons. Nikol Cauchi Ph.D, Lic.Sc.Soc., Jinseġ il-Panigierku l-W.Rev. Kan. Dun Nikol Vella Apap.

Fit-10.30 a.m.: Març Popolari bis-Sehem tal-Banda Filar. King's Own u l-Banda San Gorg' ta' Hal-Qormi mat-toroq ewlenin tal-Belt Victoria.

11.00 a.m. Tqassim ta' Premijiet mill-Ministru għal Għawdex go Vġla Rundle fi tmiem il-Wirja ta' Klieb u Għasafar li ser tittella' mill-Malta Kennel Club u mill-Għaqda Maltija ta' l-Aghsafar filmkien mas-Socjetà Agrarja ta' Għawdex.

Fit-3.00 p.m.: Il-Banda La Stella xxandar fuq Radio Malta 1 is-sett ġdid tal-març tagħha.

Fit-3.30 p.m.: Tiġrijiet Kbar bis-sehem ta' l-aqwa bhejjem minn Malta u Għawdex. Jiṭqassmu premijiet sbieħ lir-Rebbieħa mill-Ministru għal Għawdex l-Onor. Anton Tabone.

Fit-5.00 p.m. Quddiesia bl-omelija mill-W.R. Mons C. Scicluna, Arcipriet tal-Katidral.

Fit-6.15 p.m.: Għasar Solenni mmexxi mill-W.Rev. Arcipriet Mons. Salv Borg. Antifona u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

Fit-6.30 p.m.: Març Brijuż mill-Banda Dekana l'Isle Adam tar-Rabat ta' Malta minn Pjazza San Françisk sa' quddiem il-Bażilika.

Fit-7.30 p.m.: Tibda hierġa l-Purċissjoni Pontifikali. Il-Banda La Stella tesegwixxi l-Innu "A San Giorgio Martire", bis-sehem tat-Tenur, Baritonu u l-Kor.

Fit-8.00 p.m.: Tibda timmarġja l-Purċissjoni mmexxija mill-E.T. Mons. Isqof Djoċesan bis-sehem tal-Kapitlu u l-Kleru Gorg'jan u l-membri ta' l-Ordinijiet Reliġjużi tal-Belt Victoria. Takkumpanja l-Banda La Stella b'daqq ta' innijiet popolari u reliġjużi, fosthom "Lil Kbir Martri San Gorg'" mużika ta' Mro. Vincenzo Ciappara u versi ta' Patri Akkursju Xerri OFM, u "Georgius Natus Est" mużika ta' Mro Joseph Vella u versi tal-Kan. Joe Mejlak.

Fit-8.30 p.m.: Programm Mużikali fit-Tokk mill-Banda Dekana l-Isle Adam.

Fit-10.15 p.m.: Dahla trijonfali ta' l-Istatwa ta' San Gorg' fost il-briju u l-entużjażmu tal-Gorg'jani Għawdxin u Maltin.

Fit-11.00 p.m. Març brijuż mill-Banda La Stella li bih jinġhalqu dawn il-festi ewlenin tal-gżejjer tagħna.

* Il-Mużika fil-Bażilika tkun taħt id-direzzjoni ta' Mro. Joseph Vella B. Mus. (Dunelm) F.C.L.M., Maestro di Cappella.

* Fil-jiem tat-Tridu jiġi eseguit l-Innu "Georgi Miles Inclite", kompożizzjoni ta' Mons. Guzeppi Farrugia u l-Antifona klijem ta' San Pier Damiani u mużika ta' Mro. Carlo Falmeno.

* F'jum il-festa tiġi eseguita l-Quddiesia "Mass in D Major" kompożizzjoni ta' Mro. Joseph Vella.

* Opri Ġodda fil-Bażilika: L-induratura tal-Prospettiva ta' l-Artal ta' San Pawl u restaur fl-induratura fil-kappella ta' San Mikiel, xogħol is-Sur Gużè Sagona.

* Quddies fil-Bażilika nhar Jum il-Festa: Fit-4.00 a.m., 5.00 a.m., 6.00 a.m., 6.30 a.m., 7.00 a.m., 7.30 a.m., 8.00 a.m., 8.30 a.m., (Pontifikal) 9.00 a.m., 10.00 a.m., 11.00 a.m., 12.00 p.m., 1.00 p.m., 4.00 p.m., 5.00 p.m.

Il-quddies tat-8.00 a.m., 9.00 a.m., 10.00 a.m., isiru fis-Sala taċ-Ċentru Parrokċjali.

* Matul il-granet tal-Festa jkun hemm Trips regolari bejn Malta u Għawdex.

Hsieb Marjan

MARIJA MTELLA' IS-SEMA

Sliema Ghalik,
ja Verġni Imbierka,
ja Omm ixxurtjata,
Sultana tas-Sema.
Regina ta' l-Art.

B'għajnejna msammra
b'harsitna 'il fuq,
qed nilmhu lill-anġli
jixxabtu jilqugħuk.

Qed nilmhu gġajta ohra
li hadda ma jista' jgħodd:
ta' martri, ta' verġni,
t'erwieh kollha safja,
b'dejhom miftuħa
biex lilek jaħfnu
u hdejjhom iżommu
biex tagħhom
int tkun sultana u sidt.

Is-sliem, is-sliem, itennulek,
nies xwejjha tal-qedem testment:
Is-sliem, is-sliem, jinsgulek,
l-erwieh it-twabja mdawwra bid-dija.

Filwaqt li Alla Missier
ilibsek il-Kuruna tal-glorja,
u Alla l-Iben ihares f'għajnejk
u jtennilek l-kelmiet:
is-Sliem, omni l-għażiza,
Ruħ il-Qodos, jgħannqek miegħu
fikwaqt li jinstemgħu noti helwin:
"Eija għarusa tiegħi".

U hemm, Sultana,
u hemm, Regina,
int lejna thares,
u taħt il-mant kahlani
tiegħek,
tiġborna,
filwaqt, li bit-tbissima
turina li
postna,
pajjizna,
darna
hi hemm, fil-ġenna.

Għalhekk, o Omm kollok fiġnina
o Omm mimlija bl-imhabba,
harisna, mexxina
għinna,
biex bhalek
ingawdu lil Alla
għal dejjem...għal dejjem.

Saċerdot Ġorġjan
maħtur Lecturer
fil-Fakulta
Teoloġika
f'Malta

Ktieb ta' interess speċjali għalina l-Kattolici li, iżda, rarament insibu bħalu fuq l-ixxkaf tal-kotba tagħna, huwa dak li għadu kif ġie ppublikat mis-saċerdot tal-Parroċċa tagħna.

Dan il-ktieb, li hu bl-Ingliż u li hu ntitolat *The Church and the Muslims*, huwa xogħol ta' Fr Joseph Farrugia, wiehed mis-saċerdoti żgħażaġh tagħna u għalliem tat-teoloġija fis-Seminarju t'Għawdex. Huwa frott ta' l-istudju li għamel f'Ruma u li permezz tiegħu kiseb id-Dottorat fit-Teoloġija.

The Church and the Muslims jiġbor fih it-tagħlim tal-Knisja dwar il-miljuni kbar ta' bnedmin li jħaddnu reliġjon-ijiet mhux insara, u l-aktar dwar il-Musulmani. Il-Knisja tixtieq li l-Insara jkunu jafu kif għandhom iħarsu lejn dawn il-bnedmin fuqhom, jistmawhom u jirrispettawhom.

Fr. Farrugia, propju f'dawn il-jiem, ġie nominat bħala **membru ta' l-istaff permanenti tal-Fakulta Teoloġika ta' Malta** u minn Ottubru li ġej ser jibda l-hidma tiegħu hemmhekk bħala lecturer fit-Teoloġija Fundamentali u Dogmatika u l-Ekumenizmu.

Nifirhu lil Fr. Joseph Farrugia, u koll kemm aħna nħossuna kburin bil-hidma tiegħu.

WIRJA NĦAR SAN ĠORĠ

Għall-ewwel darba din is-sena ser tiġi organizzata wirja fil-gonna ta' Villa Runde, Victoria, bli skop li tkompli tkabbar il-festi ta' barra ta' San Ġorġ. Il-wirja, li ser tkun magħrufa bħala l-Wirja tal-Klieb u Aghsafir, qed tinzamm bl-inizjattiva tal-Gozo Agricultural, Industrial & Cultural Society.

Ilum il-ġurnata hafna huma dawk id-dilettanti tal-'pets' tad-dar, u għalhekk dil-Wirja żgur li għandha tattira kemm lil dawk li jkunu jixtiequ jippartecipaw fiha, kif ukoll oħrajn li jżuruha.

Interess partikolari qed juru ż-żewġ soċjetajiet tal-klieb u tal-aghsafir imwaqqfa f'Malta, Malta Kennel Club u l-Għaqda Maltija tal-Aghsafir, li qed jikkoperaw bis-siħħ mal-organizzaturi fi sforz biex il-Wirja tinzamm fuq bażi nazzjonali.

Il-Wirja se tkun miftuħa għall-pubbliku nhar il-Madd, 17 ta' Lulju, jum il-Festa ta' San Ġorġ, mis-7.30 a.m. sa nofs in-nhar. Il-'pets' li se jkun hemm għall-wirja iġu għadikati taħt kategoriji differenti, u fil-11.00 a.m. issir. Cerimonja tal-Prezentazzjoni tat-Trophies lir-rebbieħa.

Huwa maħsub li din il-Wirja tibqa' tinzamm regolarment ta' kull sena fit-tielet Hadd ta' Lulju.

**DON
BOSCO**
il-Qaddis
tat-
Tbissima

Mitt Sena mejjet u ghadu hajj!
1888 - 1988

"X'RIGAL TIXTIEQU NAGHTHIELKOM?"

Hija drawwa gewwa l-Italja li fil-festa tal-qaddis li ghalih tkun imsemmi, il-qrabat tieghek u l-hbieb tieghek jaghmulek xi festa. Fiha jaghtu ukoll xi rigali.

Don Bosco kien jiffestegġja l-24 ta' Ġunju, jum it-twelid ta' San Ġwann Battista, il-qaddia li ghalih kien imsemmi. Don Bosco kien jaf ukoll li t-tfal u ż-żgħażaġh ta' l-Oratorju tiegħu, għalkemm kienu jixtiequ li jagħtuh xi rigal f'dan il-jum, kienu jsibuha tassew bi tqila, peress li ma kienu ikollhom flus biex jixtru.

Allura Don Bosco, gabarhom madwaru u qalilhom: "Ara din is-sena, għall-festa tiegħi r-rigal nagħtihulkom jien. Kull wieħed minnkom jiktibli fuq biċċa karta x'rigal jixtiequ, u jien, sa fejn nista' nipprova nikkontentakom".

Fost ix-xewqat li kitbulu t-tfal, kien hemm xi wħud serji, u oħrajn taċ-ċajt. Kien hemm min talab xkora mimlija gellewż, u kien hemm ukoll min ried għoxrin biċċa ċikkulata. Wieħed tfajjel, jismu Domenico Savio kiteb hekk: "Għinni biex insir qaddis".

Don Bosco li kien jafu sewwa, sejjaħlu hdejj u qallu: "Ara, Duminku, irrid nagħtik il-formula tal-qdusija. Iftakarha sewwa. L-Ewvel: ALLEGRJA: irid narak dejjem ferħan. Thalli xejn iħawwdek jew inniktek, għax kull ma jħawwdek u jniktek ma jkunx ġej mingħand Alla. Meta thosok hekk, kellem malajr lis-sacerdot".

It-Tielet: AQDI DMIREK KOLLU: aghmel sewwa dminrijetek ta' l-iskola u tal-Knisja. Studja, aghmel il-home-work, oqgħod attent fil-klassi, kun miġbur u devot fil-knisja, u qatt tfalli t-talb. Ara tagħmel dan kollu biex tidher bravu quddiem sħabek ta' l-iskola, iżda aghmlu biss biex toġġob' Alla.

It-Tielet: KULL FEJN TISTA, AGHMEL IL-ĠID: jiġifieri iġin lil sħabek ukoll jekk ikollok tagħmel xi saġrifċċju. Din hi l-qdusija".

U Domenico Savio tghallimha sewwa din il-Formula: infatti ffit taż-żmien wara sar Qaddis.

**ROKNA
GHAT-TFAL**

Għeziez tfal,

Illum inhoss li għandi nifraħ hafna lil dawk it-tfal li għaddew mill-eżamijiet tagħhom, l-aktar lil dawk li, għax stinkaw aktar, irnexxielhom jiksbu riżultati aħjar minn ta' qabel.

Lil dawk li għaddew mill-eżamijiet kollha tagħhom inhegġgħom biex ma jehdux l-iżball li fis-Sajf iqiegħdu l-kotba fuq l-ixkaffa u jhalluom hemm għat-trab.

Minn jagħmel hekk ma jkunx juri li huwa għaqli daqskemm jista' jkun. Ir-revizjoni hija dejjem tajba. Barra minn hekk, hemm il-qari ta' kotba tajbin u adattati.

Lil dawk li forsi m'għaddewx mill-eżamijiet kollha tagħhom ninkuraġġgħom u ngħidilhom ma jaqtgħux qalbhom. Fix-xhur tas-Sajf għandhom iħejju rwieħhom sewwa biex fil-eżamijiet reparatorji jew rimedjali jiksbu riżultati li jkunu jeħtieġu u li, jiena ċert, huma jixtiequ jakkwistaw.

Fis-sajf għandna nistrieħu għax hekk jixraq. Iżda m'għandniex nabbandunaw kollox. Inkella jiġri bla dak li jkun jittrenja kuljum u m'għad jagħmel żmien ma jittrenja xejn. Jekk dan imur għal tellieqa bla training, faċilment jiġħaddu, anki jekk is-soltu jkun jiġri hafna.

Dawk li bħali segwev il-logħbiet tat-Tazza tan-Nazzjonijiet Ewropej jafu x'jiġifieri. Jafu kemm saġrifċċji għamlu l-players mhux biss biex ikunu magħżulin fit-team nazzjonali ta' pajjiżhom, iżda biex ikunu mħejjiin tajeb għal kull logħba li messhom jiġħabu.

Kollox fiħ is-saġrifċċju tiegħu. Iżda aħna mhux biss lejn is-saġrifċċju għandna nħarsu. Irridu nħarsu wkoll u aktar lejn dak li niksbu permezz tas-saġrifċċju.

Il-premijiet kulhadd iħobbhom. Imma l-premijiet jirbaħhom min jistinka u jħabrek għalihom. Għalhekk, kuraġġ! Aħdmu u ħabirku kemm tifliħu halli l-premju tas-saġrifċċju jasal ukoll.

Qabel inħallikom, kelma fuq il-festa tal-Patrun tagħna San Ġorġ. Iddevertu, iżda, qabel xejn, qisu li tiegħu sehem fil-funzjonijiet li jsiru fil-Knisja, l-iktar dik il-funzjoni li hija dedikata lilkom it-tfal.

Tkunu mberkin.

Tatà.
IZ-ZJU PEPPY

L-"AIDA" Titrijonfa fit-TEATRU ASTRA

intensivament mit-tliet surmatrijiet responsabbli mit-tagħlim: John Galea, Maria Frendo u Colin Attard. Ix-xogħol kbir li wettqu dawn it-tliet surmatrijiet żgħażaġh ta l-frott tiegħu għax il-Kor kien dejjem preċiż, perfett u intant tajjeb f'kull numru li kanta.

Mro. Joseph Vella, li din id-darba wkoll kellu f'idejgħ id-direzzjoni mużikali, reġa hareġ bl-unuri kollha. Kemm il-kantanti, il-kor kif ukoll l-orkestra kienu kufondenti għal kollox taht it-tmexxija għajlija tiegħu. Is-suċċess miksub fl-opra huwa prinċipalment mertu tiegħu.

Żewġ persuni oħra li kellhom sehem kbir fil-produzzjoni kienu Manuel Grima u George Farrugia. Dawn taw servizz indispensabbli fit-taqsimha tad-disinjji, tifsil u hjata tal-ghadd kbir ta' kostumi li nhietu għall-opra. Verament jimmeritahom prossit għax-xogħol diżintressat li wettqu. M. Grima kien saħansitra Co-Producer ma' Prof. Franco Vacchi (persuna ferm intelligenti) u koreografja taż-żifna tal-Moretti. Regward il-koreografja ta' min isemmi wkoll lil Alison White u l-Group ta' żeffiena tagħna li b'abbità u majestrija liema bħala komplew jagħtu aktar hajja u kulur lill-opra.

Iż-żewġ rappreżentazzjonijiet saru taht il-harsien distint tal-Onor. Prim Ministru Dr. Eddie Fenech Adami u s-Sinjura tiegħu. Bosta personalitajiet distinti attendew għall-ewwel rappreżentazzjoni, fosthom li Speaker tal-Kamra tar-Rappreżentanti, Ministri tal-Kabinet, membri tal-Korp Diplomatiku u Deputati Għawdxin.

Il-Management tat-Teatru Astra tabilhaqq jimmeritah kull tifhir għall-kuraġġ kbir tiegħu li jtella' din l-opra grandjuza. Kienet inizziativa kolossali li setgħet fissret telf ta' mijiet ta' liri, li mill-banda l-oħra halliet warajha sodisfazzjoni enormi, u għie b'ha qies għat-teatru nnifsu u għall-gżira Għawdxija.

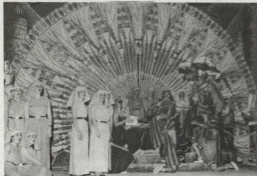
Il-kontribut kbir li t-Teatru Astra qed jagħti ta' kull sena fil-qasam mużikali u kulturali ta' pajjiżna deher fl-aqwa fl-ewwel granet ta' Ġunju meta għall-ewwel darba ippreżenta b'suċċess l-opra immortali ta' Giuseppe Verdi - "Aida".

Tliet xhur biss wara l-preżentazzjoni ta' żewġ opri lirici oħra, it-Teatru astra rnexxielu jtella' dik li għal bosta dilettanti tal-mużika klassika x'aktarx iqisuha bħala l-aktar produzzjoni ambizzjuza fost l-opri kollha. Minkejja d-diffikultajiet mhux żgħir li ltaqa' magħhom f'dawn l-aħħar ġimgħat, ostakoli u problemi ta' kull xorta, it-Teatru Astra kien determinat li jirregala lill-pubbliku din l-ġmiel ta' opri, magħrufa mad-dinja kollha għanoti ferrieħa u l-ispettaklu li toffri. U sewwa sew dan li għamel nhar il-Ġimgħa u l-Madd, 3 u 5 ta' Ġunju 1988: permezz ta' "Aida" brillanti u spettakoluza, tana serata operistika li tfiet kull prod uzzjoni oħra li saret fl-imghoddi f'dawn il-ġzejjer.

L-opra "Aida" ser tibqa' tissemma għal żmien twil għallivell għoli li lahqet. Mil-lat mużikali l-artisti prinċipali barranin, Yasuko Sato, Ambra Vespasiani, Gaetano Bardini, Ettore Nova u Bernardino di Bagno, paxxew lil kullhadd bil-vuċijiet sbieħ tagħhom. B'mod partikolari Vespasiani, Nova u Sato iddistingwew ruħhom fuq shabbhom u taw prova tal-fama kbira li jgawdu f'uhud mill-aqwa tejatri tal-opra fl-Ewropa.

It-tliet kantanti Maltin li ngħaqdu mal-Cast tal-artisti internazzjonali, Joe Vella Bondin, Rosabelle Pavia u Brian Cefai, ukoll intlaqgħu tajjeb hafna u t-tlieta ġew imfahtra għall-impenn li għamlu f'din l-opra.

Għal darb'oħra l-Kor tal-Opra tat-Teatru Astra reġa' kien f'burdata mill-aqwa, u deher ċar li kien imħarreg

ASTRA TOURS

1988

Tour No 1.

FRANZA (Lourdes), SPANJA, ITALJA
28 ta' Lulju - 9 t'Awissu

Tour No 3.

GERMANJA - AWSTRJA
31 ta' Lulju - 9 t'Awissu

Tour No 2.

ITALJA - AWSTRJA
3 - 12 t'Awissu

Tour No 4.

GERMANJA - SKANDINAVJA
FULLY BOOKED

Għal iktar informazzjoni cempju ISSA 551004, 556256, 556236, 627016